

TUŽIOCI TRAŽE DOŽIVOTNU ROBIJU ZA LUKIĆE

Author: IWPR
ICTY

Obrana je, sa svoje strane, predložila njihovo oslobađanje po svim tačkama optužnice. Tužilaštvo se založilo za to da rođacima Milanu i Sredoju Lukiću - bosanskim Srbima optuženima za navodno učešće u brutalnom masovnom ubijanju Muslimana u istočnoj Bosni za vreme rata (1992-95.) - budu izrečene kazne doživotne robjije.

„Ono što su dvojica optuženika uništila u junu 1992. daleko prevazilazi njihovu sposobnost nadoknađivanja“, rekao je ove sedmice sudijama glavni tužilac Dermot Grum (Dermot Groome), prilikom iznošenja završne reči na jedanaestomesečnom suđenju za ratne zločine.

„Provođenje ostatka života u zatvoru je naprosto blaga mera s obzirom na gubitak koji su oni izazvali.“

Suđenje rođacima Lukić - optuženima po ukupno 21 tački za zločine protiv čovečnosti koje su navodno počinili u istočnobosanskom gradu Višegradu, u periodu od 1992. do 1994. - počelo je 9. jula prošle godine. Među optužbama je bila i ta da su obojica navodno odgovorni za spaljivanje oko 140 bošnjačkih civila - uključujući žene, decu i starce - u dva odvojena kućna požara tokom juna 1992. godine.

Tužiocima Lukićima terete da su zarobili 70 Bošnjaka u jednoj kući u višegradskoj Pionirskoj ulici, a potom podmetnuli požar.

„Milan Lukić, Sredoje Lukić i ostali . . . zabarikadirali su ljude u jednu prostoriju kuće [u Pionirskoj ulici] . . . i ubacili eksplozivno sredstvo u nju, nakon čega je i njih i kuću progutao plamen“, naveli su tužiocima u optužnici.

Takođe se terete i za prebacivanje još oko 70 ljudi u jednu kuću u Bikavcu (neposredna okolina grada), pre no što su i nju navodno zapalili.

„Ukoliko veće okrivljene proglasi krivima za [požare u] Pionirskoj i Bikavcu, tužilaštvo preporučuje da im se dosudi doživotna zatvorska kazna, koja garantuje da će optuženici ostatak svog života provesti u zatvoru, što je najstroža kazna koju možete izreći“, kazao je ove sedmice Grum.

„Neprocenjivo je ono što su dvojica optuženika oduzeli ljudima iz Višegrada“, dodao je Grum, misleći na žvite koje su okrivljenici „oteli“ višegradskoj zajednici.

„Razmere njihovog zločina nikada neće moći da budu precizno utvrđene.“

Odgovarajući na pitanja koja je odbrana postavila u vezi sa kredibilitetom svedoka optužbe, Grum je ove sedmice naglasio da su oni bili pouzdani, kao i čitav dokazni postupak tužilaštva.

„Te žene neverovatne snage i integriteta nisu u ovaj tribunal došle da bi ikoga lažno optužile“, kazao je on.

„Ne samo da ovde nije bio pokazan niti jedan motiv zbog kojeg bi one bilo šta lagale, nego su izneti uverljivi dokazi o tome da i tamo gde bi mogao postojati motiv za laž, niko nije podlegao tome.“

Grum se pozvao na iskaz u kojem je jedan svedok dvojicu okrivljenih povezo sa požarom u Pionirskoj ulici.

„Nisam tu da branim muslimanski ili srpski narod u toj stvari, došao sam samo da bih rekao šta sam video i šta sam doživeo“, izgovorio je Grum čitajući reči svedoka koji je anonimno potvrdio da je u junu 1992. video dim i plamen iz kuće u Pionirskoj ulici.

Osim za požar, Milan Lukić je optužen i za hladnokrvno pogubljenje petorice Bošnjaka 7. juna 1992. u Višegradu, koji su pre toga postrojani duž obale reke Drine, na periferiji Višegrada.

Tužiocima Milana Lukića terete i za ubijanje još sedmorice ljudi, tri dana nakon što je pojedincima navodno bilo naređeno da napuste fabriku nameštaja u kojoj su radili.

Grum je ove sedmice sudu rekao kako je potrebno poslati snažnu poruku da takve zločine sudovi koji su nadležni za sprovođenje međunarodne pravde neće tolerisati.

„Tražim od suda da iskoristi priliku i pošalje jasnu i nedvosmislenu poruku onima kojima bi na um mogli pasti slični nečuveni zločini“, kazao je Grum. „Ne sme se postavljati pitanje odlučnosti međunarodne zajednice da snažno goni i utvrđuje odgovornost onih koji su tokom trajanja sukoba počinili zločine poput ovih.“

U svom jednosatnom odgovoru, tim odbrane Milana Lukića – na čijem je čelu bio američki advokat Džejson Alarid (Jason Alarid) – zatražio je da njihovom klijentu bude izrečena oslobađajuća presuda po svim optužbama.

„Dokazi su se pokazali kao umnogome nedovoljni za osudu i trebalo bi osloboditi g. Lukića svih optužbi“, rekao je Alarid sudijama.

Alarid je snažno naglasio pravno načelo „izvan razumne sumnje“, koje sudije obavezuje prilikom osuđivanja okrivljenog, da bi se u nastavku pozvao i na navodne nedoslednosti u dokaznom postupku tužilaštva.

Ovaj advokat, koji se tokom čitavog suđenja sukobljavao sa tužiocima, optužio je u jednoj prilici tužilaštvo da nanosi štetu dokaznom postupku odbrane time što protiv njegovog klijenta vodi istragu zbog navodnog nepoštovanja suda – rekavši: „Mi smatramo da kancelarija tužilaštva ovaj sud umnogome tretira kao porotu, pokušavajući da se za svoje stavove izbori ne na temelju kvaliteta dokaza, nego [na] osnovu broja optužbi.“

Takođe je sudijama rekao da preispitaju dokaze koje su čuli tokom suđenja.

„Postoje veoma ozbiljne neusaglašenosti među [iskazima koje su dali] očevici“, rekao je on, imajući na umu dvojicu svedoka koji su dali iskaze o ubijanju Bošnjaka na obali reke Drine.

Jedan od svedoka, koji je nastupio anonimno, rekao je kako je išao u školu zajedno sa Milanom Lukićem, te da je okrivljeni tu školu pohađao svega dve godine. Alarid je pak ukazao na to da dokumentacija škole njegovog klijenta pokazuje da je Milan Lukić školu pohađao „u punom trajanju“.

Isti svedok je dao iskaz i o Lukićevom karakteru u vreme dok je bio školskog uzrasta – kazao je ove sedmice Alarid.

„Govorio je tiho, i trebalo mu je vremena da se pozdravi s nekim“, prisetio se Alarid svedokovih reči.

„Je li to neko od koga očekujemo da će postati ratni zločinac“, upitao je Alarid sudije.

Alarid je ove sedmice nagovestio i da su neki svedoci optužbe njegovog klijenta lažno optužili kako bi ostvarili pravdu za žrtve zločina koji su u Višegradu počinjeni tokom 1992.

On je ukazao na navodne žrtve požara u Višegradskoj čija se imena pojavljuju na spisku mrtvih kojeg je sastavilo tužilaštvo. Nakon dodatne istrage, tužioci su priznali da su tri od 18 žrtava požara koje je Alarid osporavao – još uvek žive.

Alarid je potom nastojao da dovede u pitanje i same kućne požare, pozivajući se na iskaze koje su pred Tribunalom dali stručnjaci za eksploziv.

„Ti požari se čak možda nisu ni dogodili“, rekao je Alarid sudijama, navodeći dokaze svojih svedoka.

Jedan od njih je posvedočio da u požaru poput onog o kojem su govorili tužioci ne bi bilo moguće da neki ljudi pobegnu ili da čuju pucnjeve koje su kroz prozore kuće ispalili okrivljenici.

Pre ovosedmičnog saslušanja, Alarid je zatražio da mu se odobri produžetak termina za završnu reč – međutim, sudije nisu izašle u susret njegovom zahtevu.

Milan Lukić je u Hag prebačen u februaru 2006. godine, nakon što je u avgustu 2005. uhapšen u Argentini.

Tokom suđenja u Haškom tribunalu, odbrana Milana Lukića je predložila iskaze trideset i jednog svedoka; tužilaštvo ih je, pak, izvelo 45.

Branilac Sredoja Lukića, Đuro Čepić, pozvao je svega tri svedoka, koji su izneli dokaze da njegov klijent u vreme kada su se dogodili navodni zločini nije ni boravio u Višegradu. Čepić je takođe zatražio da njegov klijent bude oslobođen svih optužbi navedenih u optužnici.

Simon Jennings je izveštac IWPR-a iz Haga.

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/tuzioci-traze-dozivotnu-robiju-za-lukice>